

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de dōue ori pre septembra: Duminecă si Joi. — Prenumeratia se face in Sabiu la expeditia foile pre afara la c. r. poste cu bani gata prin seriori francate, adresate către expeditia. Pretul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 71. ANULU XX.

Sabiu, in 3|15 Septembrie 1872.

Evenimente politice.

S'a vorbitu multu de unu tempu incōce despre fusionea partidei stângi moderate cu partid'a deakiana. Acum dupa deschiderea dietei, audim ca unul dintre corifeii stângi moderate, in clubul partidei, a cuventat astfelui, incātu din cuventare se vede, ca celu putinu unii barbati din opusetiune au dorit o apropiere a partidelor din dieta. Colomanu Ghyczy, căci elu este corifeulu din cestiune, dice, ca elu nici odata n'a condamnatu fără de nici o conditioane impacaciunei Ungariei cu Austria facuta la 1867; s'a subordinat in se opiniunei sociilor de principiu sperându ca opusetiunea va esoperă o intreptare a impacaciunei, si ca in inteleger cu o parte din partid'a deakiana va putea lucra multu in cestiuni de reforma. Cuventatorulu dice, ca in privint'a tuturor celor insrate s'a incelatu; ba din contra s'a convinsu, ca dupa constelatiunea presenta a partidelor voru urmā restringeri si mai mari pre câmpulu dreptului de statu, iera pre câmpulu reformelor elu vede ca are sa urmeze reactiunea. Acēst'a vine de acolo, ca partid'a deakiana e necessitatea aperă pactulu dela 1867 cu ori-ce pretiu si ca spre scopulu acest'a se aliaza cu tōte elementele ce se grupă in giurulu pactului său impacaciunei din 1867. Aliant'a cu elementele acestea recero jertfe si partid'a deakiana nu crutia cu aceste pre tōte terenurile vietiei publice. Firesce ca opusetiunea ară puté respunde, ca ea numai căte odata a atinsu cestiuni de dreptu de statu; inse greutatea cestiunei nu e de a se caută in imprejurarea acēst'a, ci in aceea, ca stâng'a si drépt'a se află in o stare de lupta permanenta satia cu pactulu din 1867.

In acēst'a dice oratorulu se vede ca este de lipsa a conlucră in directiunea de a se poté castigă o alta constelatiune de partide.

S'a mai vorbitu despre o coalitie spre a restornă ministeriulu lui Lonyay, scopul in se aru si numai momentanu, déca coalitionea nu aru duce la unu programu basatu pre intielegere principiale. Recunoscere necessitatea delegatiunilor, o comanda suprema a armatei si ministeriului comunu de esterno. — Partidele se vede in se ca voru mai remané despartite si mai departe, pentru ca partid'a deakiana nu voiesce a cede din pactulu de 1867 nici o iota.

Foi'a de sér'a a diariului „Neues Wr. Tagblatt nr. 244 aduce unu telegrāmu dato Berlinu in 6 Sept. 1872, in care se enuncia ca conferintele diplomatiche intre Bismark, Andrassy si Gorciacoffu, se incepui Loni si continua Marti. — „Spener'sche Zeitung“ dice: Conveoirea Imperatilor insemnădă, ca intre Austria si Russi'a va domni in interesele politice de aici inainte intielegere. Acēst'a insemnădă in cestiunea orientale sustinerea statului quo, si prin acēst'a asigurarea păcei in lume. — Francia in casulu unui resbelu de resbunare nu va află la Austria si Russi'a ajutoriu; mai departe insemnădă convenirea Imperatilor constituirea in contr'a elementelor revolutionare, contr'a internationalei sub flamure negre și rosii, cătăsi in contr'a anteluptatorilor pentru o forma de statu republicanu, care este pentru cultur'a moderna nefolositore. — Articulul se incheia cu cuvintele: Insemnătatea intalnirei celor trei poteri, care si intindu mān'a amicale un'a altie, se va intielege de siguru bine, si anume in Francia.

Cetim in „H.Zg.“ cu datulu 6 Septembrie urmatorele reflectări interesante la unele asemenea interesante assertiuni ale lui „Nemere“:

„Nemere“ imputa sasiloru ca ei traditionalu se alatura lāngă potere esistente. Acēst'a e una neadeveru si o calumna.

Sasii nici odata nu s'a alaturat la vre-o revolutiune si potere revolutionare, ceea ce lui „Nemere“ si semenilor lui e forte bine cunoscutu. Sasii si-au indeplinitu totu-deun'a fideli datorintiele loră către patria.

Ca sisteme de constitutiune si administratiune au fostu asiā adeseori supuse schimbării, pentru acēst'a nu suntu sasii responsabili.

2. „Nemere“ imputa sasiloru ca ei se vaieră că jidovii in prinsorea Babilonica. Acēst'a e asemenea unu neadeveru si o calumna. Sasii se plāngu si opera căndu li se face nedreptate său in amenintia. Pre lāngă aceea ei sciu prea bine ca cu vaierarea nu se castiga nimicu si ca prin aceea aru cāusă numai bucuria lui „Nemere“ si semenilor lui. De ore-ce „Nemere“ vorbesce despre jidovi si captivitatea Babilonica, sa aiba asiā dura si elu in vedere ceea ce a disu profetulu Ieremia (30. 11. 16.) cu privintia la captivitatea Babilonica: „Inse cei ce te rodu voru si rosi; toti inimicii tei voru cadea in captivitate; devastati, cei ce te devasta si pre toti forii tei i predau furtului; căci eu suntu cu tine, pentru de a-ți ajută, dīce domnulu.“

3. „Nemere“ imputa sasiloru ca ei au o positiune exceptionale. Positiunea exceptionale consta in ca sasii suntu sa si si voru a remanea sasi. Precum ungurii, secuii si români nu au pentru aceea, pentru ca suntu din gratia Ddieu unguri, secui si români, o positiune exceptionale: asiā si sasii nu au positiune exceptionale, pentru ca suntu din gratia lui Ddieu sasi. E adeverat ca alegatorii sasi au fostu in majoritate in orasulu si districtula Brasovului facia cu români infrati cu ungurii.

Majoritatea acēst'a nu o au de a o multiamvare unei exceptiuni din lege, ci legei electoralui, care are valoare egale pentru toti locuitorii tierei fără deosebire de nationalitate, pre care o au facutu ungurii, si care nu se pote schimbă spre daun'a sasiloru, fără că ungurii sa nu fia supusi acelei daune in mesura egale său pote inca in mesura cu multu mai mare decătu sasii.

4. „Nemere“ imputa sasiloru ca ei impedeaca pre unguri si români a aduce in valoare drepturile lor constitutionali. Tréba sta de totu altu-mintrenea. Ungurii uniti cu români in Brasovu au recurat la ministeriulu r. ung. de interne, ca s'a stersu din list'a alegatorilor persoane din partid'a lor, care dupa legea electoralui existente n'aveau dreptulu electoralu activu. Ministeriul a respinsu acestea. In urm'a acestei români uniti cu ungurii cadiura in minoritate si din cauza acēst'a infratiui au ramasu passivi si s'a retinutu dela participare la alegere.

Intalnirea dela Berlinu.

Atrage mu atentiu a asupr'a articulului pre care-lu publica „Gazet'a Bursei“ din St. Petersburg.

Revenindu pentru a dō'a ora asupr'a intalnirei dela Berlinu, acestu diariu declară mai intăiu ca are incredere in intielegiunea si patriotismul diplomatici ruse si crede ca presenti'a tiarului la Berlinu nu va aduce nici o schimbare in politica a actuala a guvernului, care e o politica rusu-slavă. Apoi adaugă:

Nu ascundem de locu, si nu e unu secretu pentru nimenea, ca suntu neintielegeri intre noi si națiunea germană in genere, si intre germanii prusiani si austriaci in parte. Ori-ce russu o simte acēst'a, si germanii o sciu totu alătu de bine ca si noi.

Ori-ce s'ară intemplă prin vre-o combinatiune ore-care, că interesele noastre politice sa se potă amesteca cu ale Russiei, faptul ca esiste neincredere de antagonismu intre cele două popore va subsiste totu-deun'a. Rusulu nu va uită nici odata ca compatrioti de ai sei se gasescu sub dominatiunea

tru celelalte parti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri strene pre anu 12 $\frac{1}{3}$ anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru intăia ora cu 7 fl. sirulu, pentru a dō'a ora cu 5 $\frac{1}{2}$ fl. si pentru a trei'a repetire cu 3 $\frac{1}{2}$ fl. v. a.

germană. Tendinti'a germanilor de a germanisa pre slavi le votă creditulu dela noi. Si apoi germanii, in contr'a ori-cărei notiuni de dreptu si de ecitate, mergu pâna a negă justeti'a aspiratiunilor slavilor către independentia, pre cāndu eră vorb'a despre sōrtoa poporaticiilor dela Baltic'a, cari se pretindu de noi.

D'a, esista antagonismu national intre rusi si germani. Dara, alaturi cu acestu faptu mai e si unu faptu politicu nu mai putinu important, ca dela inceptul acestui secolu politic'a rusa si politic'a prussiana si intindu mān'a. Nici conduit'a evocata a Prussia in resbelulu Crimeei, nici isbirea Danemarcei, nici batai'a dela Sadow'a, care a distrus ecuilibrul europen in favore Berlinului, nici chiaru catastrofa dela Sedanu, dupa cătu se pare, n'au potutu sgudui intielegerea passiva dintre guvernul rusu si prussianu. A cui e vin'a? A Franciei napoleonice cu tendintile sele de dominiune universale. Spre a se garantă in contr'a planurilor napoleoniste, Russi'a naturalmente ca a cautat aliant'a vecinilor germani, cu tōte ca simtiemtele si sympathiile noastre nu erau pentru densii.

Tradarea Austriei nu a facutu decătu sa lege si mai strinsu pre guvernul nostru cu politic'a prussiana. Cestiunea poloneza a impinsu totu-deun'a pre Russi'a la o apropiere cu Prussi'a si cu Austria. Acēst'a cestiune a fostu amenintiatore pentru Russi'a in totu cursulu secolului alu IX-lea, pentru ca devenise o cestiune cu totulu francesa. Insa acēst'a s'a schimbătu cu totulu de căndu cu ultimulu resbelu, si sperāmu ca de asta data s'a schimbătu pentru totu-deun'a. Francia invinsa a sfârsit cu legend'a bonapartistice, si republic'a francesa pare ca ofere celu mai micu pericolu pentru Europa.

Polonii din parte-le se intorc la ideile conciliatore; inca unu pasu, si cestiunea polona se va sfarsiti prin unirea celor dōne māri popore slave pentru fericirea polonilor, pentru onoreea Russiei si pentru liniscea Europei. Pres'a rusa — sa nu se supere adversarii libertătiei pressei — cu acēstă ocasiune a facutu nisice servitie fără mari: ea a probat ca pres'a pote si folositor pentru afacerile statului.

In fati'a unoi asemenea schimbări de situație, ne intrebămu ce influența ară puté avea acēstă schimbare asupr'a relatiunilor noastre cu cabinetulu din Berlinu. Este evidentă pentru tōta lumea ca guvernul nostru n'are de locu trebuința de Prussi'a. Dințe toti inimicii reali său imaginari din Berlinu, nici unul nu se mai arata adversariu alu nostru, iera unii, din contr'a suntu aliatii nostri solidi pentru viitorul. Linisita republica francesă, dupa ce a alungat cu desgustu tendintile bonapartistice, nu mai e pentru noi unu subiectu de temere.

Si mai putinu inca Polonia, care nu se mai găndescă decătu la conservarea nationalitățile sele, amenintiata de torintele germanice. Miscarea socialistă din Occidente nici ea nu mai prezinta vr'unu pericolu pentru Russi'a. Va fi si o miscare slava. Mai e ore de trebuința sa spunem ca acēstă miscare nu ingrijescă nici pre guvernulu, nici pre poporul rusu? Ei bine, atunci nu intielegem ce felu de spame necunoscute ară poté nascosi d. de Bismark inaintea diplomatiei noastre, spre a o decide sa incheia o aliantă cu Prussi'a. O aliantă in contr'a cui, pentru ce si in numele căror interes comune?

Cu totu talentulu pre care la recunoscem cancelariului germanu, ne indoim despre succesulu in-treprinderei sele, déca in adeveru urmaresee seriosu unu asemenea scopu. Si va poté intrebuită tōta elocintă, spre a inflantă omenii nostri de statu, tōta violența i va si zadarnica dinaintea faptului pozitivu ca nici unu pericolu nu amenintia Russi'a si ca, pre frontari'a rusa, nu s'a schimbătu decătu unu

singura lucru : în locu de Prussiei modestă și inofensivă, unu imperiu germanu formidabile și amenintătoriu.

Si mai putinu intielegemu ce aru poté speră dela Russi'a comitele Andrassy. Periclele Prussei suntu si ale Austriei si pote intr'o mesura si mai mare. Pentru ca Russi'a nu vede nevoie de a dă ajutoriu Prussei, in numele urmatoru interese, intrebămu : ore Russi'a face-se-va es campionele magiarilor si germanilor austriaci, cari nu potu nici chiar sa se felicie ca au meritato putinu buna-voluntia passiva din parte-ne, că Prussi'a !

Impossibilitatea unei alianțe austro-ruse este inca si mai evidinte. Prati nostrii slavi din Austria si Turcia se infioră la singur'a idea despre o asemenea alianță. Polonii, chiar polonii, cari nu dorescu decât o Austria federală, aru si impinsi la disperare. Miscarea slava, actualmente atât de linisită, aru degeneră neapărutu intr'o miscare săgeată si revolutionară.

Ne indoimur săte multu că acestu cataclismu sa pote profită Austriei. In totu casulu o asemenea soluție nu intra in vederile Prussei.

Inca odata dara, o alianță, séu chiaru o intielegere passiva a Russiei nu e posibile nici cu Prussi'a nici cu Austria. Că sa sf-erim vomu intrebă dara : ce va si insemanându intalnirea dela Berlinu si prezentia diplomatiei noastre la acelu congresu ?

Austria si Prussi'a, amu spus'o, au interes identice : alianța loru e dara naturale si inevitabile. Si pentru acestu scopu voiu sa se consulte singuri cei doi imperali.

Este evidentă ca politica rusa nu poate vedea in uno ochiu indiferente la fuctariile sole incheierea unei asemenea alianțe. Cei doi alisti trebuie sa probeze in modu manifestu ca aceasta alianță nu era nici directă, nici indirectă ostile Russiei.

Prin armare diplomatică rusa va participa la intalnirea dela Berlinu namai si numai in calitate de marioru că sa priveghieze nu cum-va sa se incheie ce-va contrariu intereselor politicei naionale a Russiei. Principele de Bismarck si comitele Andrassy nu voră ave decât sa-si arete putinatatea intențiunilor loru. Inse proba-o voru ? De aci — dupn tota probabilitatea — de aci depinde durata pacei europene. Noi dorim acesta pace, inse dorim si mai multu că Russi'a si nu sa jucata. In totu casulu nu avem nici o temă pentru politica noastră naională.

"La République française."

EOISIORA.

Archeologia.

Raportul lui C. Boliacu.

Domnilor membi ai comitatului archeologicu din Bucuresci.

(Urmare.)

In o parte a acestui cîmpu de morti, omu datu de unu felu de vatra, adeca unu ocolu de pamentu rosito si intratu de focu ; aci amu pusu multa precauție la sapato.

Acosta vatra, aproape la mai bine de uno metru adencime sub pamentu intielenit, sunu credința ca pote sa fie locul destinat pentru a-dere, locu pre care se radica rugulu. O cōja că de diece centimetri grosime de pamentu nefrumentat, dura intaritul negresc de focu si de materii scorse pre densulu. In prejma acestei vatre amu gositu câteva vase si cioburi de olaria foarte bine lucrate si cu multe ornamente torde, rosase in spiti, si alte ornamente, in reliefu si in adencu, de flori naturali si de tipuri de flori repetate.

In acesto vase nu a fostu nici osse nici cenusia ; intr'onele numai ce-va carbuni si unu felu de dositura pre care amu adus'o eu unele din aceste vase admirabili ce nu le sdrobise apesarea pamentului ; vase religiose negresci.

Dupa convingerea mea despre destinarea acestei localități, luandu tota precauționu ce amu potutu spre a nu se profană de notabilitatea șteișintiei acesta localitate din istoria dacilor are sa traga mari istori, — sau plecatu la Vodastr'a, localitate daca anti-istorica descoperita de mine acum unu anu in chipulu cum amu relatatu in darea de séma a excursiunei mele de atunci.

Rachisiu, 23 Aug. 1872.
Domnule redactoru ! Me rogu sa aveți bunătate de a dă locu in prelinit'a sòia ce derigati, urmatorelor orduri, pre care dorescu a le aduce la cunoscintia publicului :

De ce evlavia si dragoste către cas'a lui Ddieu suntu cuprinsi crestini din tienitul acest'a, va ve'ni putea intipot din urmatorele :

Poporul de religiune gr. or. din comun'a Tresne a, protopopiatulu Ungurasiului, ce consta cam din vre-o 140 de numere, pre lângă tota seracia si lipsele, imbarbatati de preotulu loru locale Irodionu Labo, si povestitii de protopresiterulu competentu, si facura o biserică din materialu solidu, carea pre locurile nôstre ocupa locul primu in felul seu, si aduce pre multi la admirare.

Pre lângă multa stradania, a poporului din Tresne si alor'a facatorii de bine, intre cari escederia In. Escr. Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu Andrei Bar. de Săguncu, asa si domnii posesori din locu de dñe de religiuni, cu bani si cu materialu de lemn din proprietatea loru. — Lucrul c-lu mai de specialitate s-a putut seversi, incătu in 15 Augustu a. c. adeca in dina Adormirei precuratei maicii Domnului — cu ceruca b-nevenitare dela Marele Archipastorul si Metropolitu alu nostru, le succese de a se sănti in chramul pomenitului prăsnicu.

Nu sum in stare a descrie chipuie'l a cea buna, si armonică conducere a par. prot. concertantu Petru Rosca, la acesta rara festivitate. Era o multime de poporu, deca nu voiu dice prea putinu preste 800 de omeni, barbati si femei, domni, domne si alti, si de nu era tempulu in dilele premergătoare, astă pliosu carele pre multi iau impedecat, aru si fostu in numeru indoit.

Par. prot. au dispusu pentru 3 locuri de conscriere — cu numele, locuinta cuantul darului contribuentilor — la sia-care scriitoriu dupa ce s-au scrisu acestea au statu unul séu doi epitropi cari sa primescă banii de daruri in folosulu bisericei — de pre ce s-au dusu in totu 3 locuri e 3 protocoile deosebite, impusa fiindu tuturor, ca in urmatorela di, in 16 Aug. voră ave de a-si dă séma par. prot. si respective comitetului bisericescu localu despre ofertele ce s-au primitu am suratul inscrierilor. — Si s-au adunat pre séma acestei biserici in acestea di pre catu scio, bani g-ta 571 fl 53 xr. v. a., si inca una apromisu restu de 130—140 fl. dela unii crestini. Multumita par. prot., carele au sciotu pre oménii sei a-i insuflit asi de bine la acesto lucru săntu ; multumita si lauda preotului, carea au condusu pre credinciosii

loru la asemenea oferte religiose si mantuitoru si care (preotimea) in numeru de 23 au onorat cu presenția loru acesta adunare, dara apoi numeroului invetatorilor si alu cantorilor cine sa-lu pote descrie.

Cam pre la 10 ore s-au inceputo utreni'a si s-au cântato totu daga tipicu pro rendu.

Cu finirea utreniei par. prot. s-a suftu pre amvonu, incepe cuventarea cu carea o hraniu anima ascultatorilor incătu doreau sa nu se mișgate. Ea au tractat despre incepul chipului bisericei chiaru dela oménii cei dintâi cu slaciele si jertselnicile, imbogătit cu argumente din sânta scriptura pâna la asiediamantul testamentului nou, in carele dise ca au resarit lumei lumină cea adeverata a conosciintei de Ddieu. Nau lipsit u pone la anima adonărei exemple si argumente vii despre unii barbati si testamentului vechiu si nou com s-au distinsu in credinta către facatorialu si Ddieu loru celu adeverat si pre carelescă omenescă a indemnat pre totu omulu la instrumetarea casei lui Ddieu etc. Domnul prot. merita atentionea si mult amirea noastră, caci pre cându au luat asupra-si grău a ocărmaire nici o biserică nu avem in tractu, celu pentru de 2—3 ori credinciosi competenti sa nu se si indulcita de cuvintările lui, astu-feliu si are increderea a loru sei.

Cu finirea predicei se incepù sănătrea apei in curtea bisericei unde nu mai incapa poporulu, si cându-se si acesta s-au incungiorat biserica cu stropire si cu cântarea „Inconjurarii poporului Sionulu“. Sau inceputo in laudu sănta liturgia dupa carea par. prot. au datu multiamire adunărei indemnendu-o la asemenea festivităti a parti ipă si pre viitoru cu totu potile si b-ne-cuventându-i, sindu tempulu inaintato cam pre la 2 1/2 dupa amedi poporulu de rendu au avut prandiu dela comuna, iera intelectuală si preotmea la cas'a parochiala, unde s-au radicatu mai multe toaste, din partea par. prot. moi intai pentru Majestatea Sea Imperiale si Regale nostru Francisc Iosif I apoi de către parintele din Buteni Vasiliu Mete a pentru Escr. Se. Parintele nostru Andrei Barbu de Săguncu. De către preotulu din Zomboru Gavrilu Moreșianu pentru cătoreci. Parintele din Rachisiu Ioanu Domisiu pentru protopopulu si pentru clerulu intregu. Par. prot. in urma pentru tota adunarea si pentru comitetul si poporenii din Tresne si asă intre sal tacuți fratișci s-au dusu fiesce-carele către ale sele.

Ioanu Domisiu
Parochulu Rachisiusului.

aceste locuinție la distante inaltimi adințite in stânci de calcaro, cu topore de silecsu negresco.

Nicopolea credu ca trebuie sa fie punctul de plecare alu nostru in totu studiile epocelor pietrei in Dacia, pentru ca silecsurile, acestu preiosu pre atunci mineralu, se vede transportat de aci mai priu totu ocolurile locute in vechime de pre totu basinul stângu alu Dunărei.

Ajonusu la Celeiu, de unde mai este vre-o diece chilometri pâna la Vodastr'a, unde 'mi propunem săpaturi, manu oprită că sa vedu deca nu s-au mai stricatu din acele ziduri frumosă romane scosă de mine din pamentu in lucrari de mai multe veri. Amu treccutu la Oescu, numito astazi Ghigiu, punctu intre unghiul ce face Oescu dându in Dunare, care si desparte Oescu de acum de ceea-alta parte a lui numita astazi Beslii, cu care era unitu odata orasulu cu uno podu preste riu Oescu, care s-ar putea compară cu Jiuu nostru deca nu aru fi nimai atât de pacinu si înscisito totu-deon'a. Orasulu Oescu a fostu capitala Tribulilor in prejma cărora au primit ei batâia decisiva a falangelorloru lui Alessandru III alu Macedoniei, dupa care batâia cătă au mai pututu scapă siu confundat cu Peucini in ingulele Peucez Dobrogea.

Romanii au marit cu colonii acestu orasulu pre care l-au dotat cu ape abundente, dintr-o sistemă minunata ; sunu apăducu pre care venea apa intr'uno bassimo imensu din care se imparta apă pre in totu orasulu. Acestu bassimu este atât de largu incătu plecându-mi abie capulu amu pututu sa intro pre elu in picioare. Romanii au facutu aici cea mai mare cetate ce se vede astazi pre drept'a Dunărei si, dupa obiceiulu romanu, in potriv'a acestei cetăți, pre rip'a stângă a Dunărei, au zidit Celeiul, a dôna lucrate pote romana pre rip'a stângă a Dunărei dupa Severinu, facendu si siose pâna astazi pre la noi din acele epoci, sunu pre

Raportul delegației prezentat în societatea academică din București.

Siedintă II (plenaria dela 4/16.

Aug. a. c.

(Urmare și fine.)

7. Din cele espuse și mai verosu din compozițiile alăturate se va vedea, ca exercitiul anului incetatu prezentă unu escedente destul de însemnatu, și ca acestu escedente se va mari mai multu prin incasarea din vendiarea cărților, mai verosu și in speciale din vendiarea dictionarului; cu totu acestea, atâtu acestu escedente, cătu și cele altu fontane de venire, fiindu destinate la urmarirea și realizarea de scopuri speciali, rezulta, ca medilöcele materiali, de cari despune societatea, nu se potu aplica decât la esplorarea unei părți a câmpului deschis lucărilor sele, pro cându alte părți forte importante ale acelui-a-si câmpu cartă sa remânu, cu mare dauna, in completa nelucrare: nu vomu dice nimicu despre lipsa de midilöce pecuniarie necesarie la lucrările secțiunilor, istorica și scientifică; dar chiar spesile, ce necesita manipularea adunării societății in sessiunea generale nu se mai potu acoperi cu subvenținnea, din care se acopera pâna acum. Toti membrii conosco deja, ca aceasta stremtorare a fostu principalele motivu, care a indemnato pre delegațione a cere cu insistenția, că toti membrii sa propere a veni sa iá parte la siedintele sessiunii presente.

Președinte : A. T. Laurianu.

P. Poinario.

V. A. Urechia.

Secretarul general : J. C. Massim.

Hodosiu propune a se tipări acestu raportu, și a se distribui membrilor, că si in anii urmări pentru esaminarea lui a se numi trei comisiuni unu pentru partea administrativa; altă pentru partea financiară și a treia pentru cercetarea stării bibliotecii. Propunerea fiindu adoptata se alesera, pentru cercetarea părții administrative: Romanu, Sionu, Caragianu, — pentru partea financiară: Barbu, Hodosu, Aurelianu; — pentru bibliotecă: Papu, Odobescu, Titu. Dupa acăstă președintele presentă și cetește urmatorulu programă despre lucrările, cu cari are a se ocupă societatea in sessiunea anului curent:

1. Deschiderea sessiunii anului 1872.

2. Numirea comisiunii pentru cercetarea raportului secret. gen.

3. Numirea comisiunii pentru cercetarea comuturilor.

4. Numirea com. pentru cero, bibliotecii.

numita Antonină sub Caracala, alo cărui nume a ramas pre partea aceea a coloniei unde se radicea palatul proconsulului. In „Colonia romana“ din care s'a despartit „Colonia Romula“, se imprenau drumurile către trele: celu dela podul lui Trajanu, care se despartea in două, tienendo unul spre Vulcanu, celu dela Celeiu și celu dela Rumană (Flamendă Magurelă) care urca pre din susul Rosiilor-de-Vede urmandu pre unde suntu viile acum, și dă in drumul celu mare, trecendu Oltul pre podul de piatră la Slaveni; apoi urmă unu singur drum pre dréptă Oltului pâna la Râmnicu, unde trecea ierăsă Oltul pre podul de piatră, cunoscut sub numele: podul vechiu (Pons vetus), de unde satul Podari, și a urmatu pre stângă Oltului pâna la strămtoreea (Stenae) Turnu-Rosu, alu cărui nume pote ca vine dela Turnu-Pretorului, care era la Cozia și care pote sa fi fostu vapsito acelu turnu care a trebuitu sa se spargă prin explosiuni de pulbere căndu s'a daramatu sub Voda Bibescu că sa se facă ceea ce s'a facă acolo.*)

Dela Oescu la Celeiu a fostu podu de piatră prește Dunare. Acestu podu s'a facut la an. 318 de către Constantiu I, care voia sa fie alu doilea Traianu și care s'i asiedise cuartirul generale la Oescu in tempolu reboialui alu doilea dacicu.

Podul d'a stângă Donarei a fostu sperat cu intariri de amendouă laturile și dela capulu lui pornește sioscă de care s'mu vorbitu.

Amu voită sa facă sapatori și la această parte a Celeiui, unde nu facusemu nici odata; amu combinat căndu amu pututu mai bine direcționa și amu inceputu sapaturile de partea stânga a podului urcându la siosca. N'a trecutu multu că sa incepe a se ivi printre căremidi, de acoperisul de casse, bucali, fragmente de statue de marmora, in dimensiuni naturali.

*) Ori dela altu turnu care se află dincocă.

1. Numirea com. pentru cero, manuscriptelor.

2. Cetirea raportului comisiunii dela nr. 2.

3. Cetirea raportului comisiunii dela nr. 3.

4. Presentarea bugetului pre an. 1872/3 și desbaterea lui.

5. Desbaterea formei esterne a diplomelor societății tr. rom. (costula loru).

6. Cetirea discursurilor de recepție.

7. Cetirea responsurilor la discursurile de recepție.

8. Presentarea bugetului pre an. 1872/3 și desbaterea lui.

9. Desbaterea formei esterne a diplomelor societății tr. rom. (costula loru).

10. Cetirea discursurilor de recepție.

11. Cetirea responsurilor la discursurile de recepție.

12. Reportu comisiunii Nr. 4.

13. Fisarea siedintelor publice.

14. Desbaterea osupră lucrurilor de pusu la concursu pentru anii viitori.

15. Desbaterea osupră publicației operelor lui „Cantemiru“.

16. Desbaterea a supră nouelor scrierile ale strainilor in respectul Romanilor (cu tendinție inimice Rloru).

17. Alegerea membrilor Delegației.

18. Alegerea ofițerului Sectionilor.

19. Alegerea de noi membri ai societății.

20. Propunerea Parintelui Melchisedecu Radanu (donul de 4.700 lei n.).

Din cestinile de mai susu soc. adoptată se pune la ord. dilei pentru sied. de luni, 7. Aug. a. c., urmatorele;

1. Tienerea siedintei publice.

2. Cestinua Diplomelor.

3. Propunerea parintelui Radanu.

4. Noua tendinția (să mai bine vechi'a tendință reînvoia) a literaturii straine in respectul Rloru.

Siedintă se radica la 5 ore după amedi, cea viitoare se anuncia pentru 7. Aug. la 1 ora din dimineață de mâne — Sâmbăta — lucrădă in parte comisiunile cu cercetarea manuscriptelor de traducție a autorilor publici la concursu.

dupa „Fed.“

Amu esitu prea tardin spre a dă in publicu lacrimile noastre din cindul poetu Bolintineanu. Cându se tiparea numerul nostru trecutu, poetul se desbatea in trepasare, și amu anunțatu numai amicilor sei ca orele vietiei se sfârtesc spre a începe secolul nemurirei. Se publicase numărul cându o scrisoare dela Pantelimonu ne vesti trecerea poetului din lume la eternitate.

Așfeliu dară nu amu potutu face alta decât să merge sa dâmu amicului nostru sarutarea cea din urmă, sa punemu agrafulu sirurilor de sarutări ce

— — — — —

O mână tienendu unu parsoniu; o alta mână tienendo o patru fără bine facuta; o alta mână tienendu unu ciocanu: (trei mâni o statuă nu poate să aibă!) Si apoi atribuționi diferite; și apoi si marmurile de diferite calități, și lucrul chiară diferență in privința artei. Dară mai este și alta mână redimata pre o jumetate de păvadia; apoi un capu sfârmatu; apoi o parte a unei statuș a lui Iupiteru cu aquila la picioare; și apoi midilocul corpului altui statuș, a Minervei negresistu.

Din malu cadeau mai molte bucăți de tencuială zugravita in colore roșie, patăginia, liliacu, și fragmente de frescuri, și multime de carămidu cu imbucături, de cele ce serveau la acoperisul de case.

Amu constatatu ca aci au fostu case, și în satul caselor, din Josu, grupa de statuș de căzutu nu și templu.

Din combinările fragmentelor, amu constatatu o statuă a lui Iupiteru, o alta statuă a unei Vestale, unu a Minervei, și unu a unui Imperator, aceea la care a apartinut mână cea cu parsoniu. Amu ajunsu la temelia, la piedestalele acestora statuș. Nici o inscripție; înse piedestalele nu sămena a fi servite acestor statuș; sămena mai multă o temelia ce a servit la altu ceva, pentru că era lungă de 3 metri 20 centimetri, adenca de unu metru și mai bine, și sub petrile la ele, se văde cimentu și căremidi mari. M'nu decisu sa de-facu această temelia, și tragendu petrile cele mari afra, amu vedintu pre partea de Josu a unei petri, litere latine; amu spalatu eluci aacea petra și amu constatatu ca din josul literilor au fostu reliefuri care s'au sfârmatu cu ciocanul spre a se netedi petra ce trebuia sa-si ascunda inscripția in cimentu.

Inscripția de pre petra pre care amu pus-o in pastrare la Celeiu, orată ca monumentulu (statuă lui Comodu) a fostu aradicata de proconsululu seu in Daciă. Mână dara cu parsoniu a fostu la statuș lui Comodu.

— — — — —

l-am datu totu-déun'a de cându musele anunciatu pre favoritul loru. D'a! tota viața poetul și-a petrecutu in amicii noastre fără precurmare. Bolintineanu nu a avutu inimici, pentru că mus'a lui nu se galcevea pre nimicu; Bolintineanu căntă, și era indiferinte la aprecierea notelor versului lui.

Neobositulu scriitoru surdea și la critici că

si la laude, precum surdea și in ploile lui Octobre culeați pre giulele pontonelor turcesci, și in

splondorea palatului; și esitau și ministru.

Bolintineanu, trecea din miseria in opulintia și

din opulintia in miseria, cu acelasi suris, cu ace-

asi frunte pre care nici calumnia n'a cutedistu

vreodata sa pună vre-o pătă.

Intre amicii sei, Bolintineanu numeră personajie

si onorabilită că Costache Negri, și spirite și gen-

nie că Basile Alessandri. Voda-Cuz'a și facuse in

Bolintineanu unu amicu și ministru. Cu nimicu nu

se rechiama la similitatea spiritului Bolintineanului in aromire, decât cu numele Cuz'a. Cându voiau

amicii sa-lu rechiama spre a-i putea vorbi, incepea

a-i vorbi de Cuz'a, și ochiul ratacindu 'si indreptă

căutarea spre celu ce-i vorbia.

Bolintineanu n'a adunatu avere, si tocmai pen-

tru aceea omenei materiei lui disprețiau. Bolin-

tineanu n'a avutu socii, n'a avutu copii, si lui se

potrivesce strofa din poetulu murindu alu lui La-

martine :

Poetul este 'ntocmai că paseri trecătoare,

Ce nu facu cuibul pre maluri nici voră sa se cobore,

Pre ramuri a se pune; ci trecu plutindu in sboru.

A lene leganate pre unu sioiu de unde,

S'audu cantându departe, ori, — cine scie unde? —

Si lumea le 'tielege abia pre versulu loru.

(traducere de Bolliacu.)

In lung'a maladie a poetului, famili'a Zane, in

care trăia de mai multi ani, avu tota ingrijirea de

calduroși pariți, și domn'u Zane, a fostu pentru

Bolintineanu unu adeverat amicu alu părții din

urma a vieții sale. Dara famili'a Zane, impova-

rată cu optu copii, nu mai putea acum materialmente.

D. Bolliacu, după ce in mai multe renduri a

luatu coventul in camera in favoarea ilustrului poet,

fără rezultat, — de-si cu voturi dobândite pentru

urgento ajutoriu, — a facut tabloulu stării Bolin-

tineanului către Beizade'a Matica.

Nobilu Chica a streșnu mână dlu Bolliacu,

i-a multumit și a promis că tota ingrijirea ce

se va potea dă poetului in starea sa, se va dă.

Si in adeveru pre căta ingrijire materialmente se

pote dă unui bolnavu celu mai avutu, insău datu:

două camere cele mai frumosé, cele mai bine espuse,

cele mai bine mobilate la ospiciu Pantelimonulu,

— — — — —

Asi, se poate constata că această grupă de sta-

tușe, in templu său fără templu, s'au clădit in tem-

pu lui Comodu; ca fanatismul creștinilor con-

tra paganismul sub primul imperator creștinu, a

sfârmatu aceasta grupă, și petrile ce au servit pă-

destalori statuș lui Comodu, aradicata de unu pro-

consululu seu in Daciă, s'au întrebuintat la te-

meli'a unei fortifică

s'au destinat Bolintineanului; dăue femei robuste și intelectuale s'au pus numai spre îngrijirea bolnavului; medicii ospicioi au avut ordinea să nu crute nimicu, sub cuvântul de economie, la îngrijirea lui, și medicul Georgescu a fostu nelipsit la capul bolnavului, precum medicul Davila, și-a impus obligația să vede în totă diletele, și-a cercetă insosii hrana și încă să facă să o trăsura frumoasă, cu unu rendasă platită numai pentru acesta, că să-l plimbe în curtea ospiciului. Nimicu n'a lipsit la căutarea în Pantelimon Bolintineanului, decât numai fortile pre care n'a mai putut să le întoarcă, din povarnirea lor, sciul medical și îngrijirea cea mai minuțioasă.

Bolintineanu a murit, și de aci începe ceea ce trebuie să întrezeze pe totu românulu.

S'a transportat corpul lui la Sântul-George Nou în București. La pornirea dela Pantelimon, totu onorile cuvenite unui astăzi nume, s'au datu cu prisosu din ordinele eforiei. La Sântul-George însă, sub ochii ministerului instrucțiunii publice, s'a depus corpul, sub unu modestu catafalcu, și s'a incungurata de căte-va olei cu flori, de căte-va ghirlande și buchete aduse de domn'a Capeleanu, de famili'a Zane și de cătiva scolari.

D. Boliacu rugase pre d. Nicolau Cretulescu să vorbească colegului seu dela culte că — celu pucinu de rusine de omeni — să intervina la ministerul instrucțiunii publice pentru onorurile cuvenite unui dintre cei mai mari autori români, și alții persoane s'au dusu d'adreptul la ministerul. Dara „omulu de bronzu,” a statu rece că bronzoul, pre care nici semnamentul, nici opinionea publică nu-l poate incalzi în nimicu.

Ce trebuie să marturisim noi, cari sunu vedîtu lucrul cu ochii, este că clerul bucorescenă a datu probe de semnamenta naționale cu această ocazie. La mormântul Bolintineanului seau bine popii ca nu suntu nici colaci nici bani; cu totu acestea, dela mediul noptiei pâna la mediul dîlei, preotii dintre cei mai alesi se întreceau la cetirea stâlpilor, și în jurul catafalcului erau numai preotii. Ară și credință cine-va că în midilocul lor este corpul vre-unu preot eminentu.

La 12 ore, famili'a Bolintineanu a radicat corpul și l'a dusu să-l înmormenteze la satul Bolintinu-din-vale unde s'a nascut poetul. Se ce era să facă? căci din partea guvernului poate să mai stea corpul acolo ori căte dîle ară și statu.

Nici unu ministru, nici chiaru alău cultelor; — nimeni din partea guvernului, nimeni din partea municipalității, n'a venit să facă nici o onore ilustrului repausat, marelui autor și fostu ministru al cultelor Dimitrie Bolintineanu!

Dara membrii academiei, intrunuti fiindu acum în București; — de că societatea pentru învățătură poporului român pre care a susținută repausatul atât de multu; — dara liceele; — dara școalele, — fostau ele mai semnificative la perderea autorului Bolintineanu, decât guvernul și ministerul cultelor?! Nici decum. La capul mortului, — afară de căte-va rude, personalul întregu al „Trompetei Carpatilor” și editorul operelor repausatului, d. Ioanin, — mai ca nu se mai destingea decât cătiva copilasi, și poate trei patru alte persoane dintre comerciantii de prin preajmo.

A mai blamă actualul ministeru al cultelor și cu această ocazie, ară și de prisosu căci este blamă și blamabile în totu ale lui.

„Tr. Carp.”

Varietăți.

** Primiriile în institutul nostru teologic-pedagogic au fostu alătă-eri și eri, conform ordin. cons. scol. nr. 181/1872. — Astăzi s'au chiamarea săntului Duchu și începerea anului scolaristic 1872/3.

** Esamenele de calificare din anul acesta suntu terminate. Dintre cincisprezice candidati de preotia, patru-sprezice s'au supus unul ou să supusă la esamene. Esamenele scripturistice au fostu Vineri în 25 Aug. a. c. celu verbalu Sâmbăta în 26 Aug. dimineața dela 8—12 și dela 3½—7½ sér's. Dintre acestia sperămu că voru să unul cu calculul „distinsu” cei-lăți cu „bune” și „suficiente”; unul este reprobata pre una jumătate de sau.

Candidati de învățătorie au fostu optu-spre-

diece, care se să supusera toti la esamene și adesea Luni în 28 la celu scripturisticu ieră în 29 Aug. după amedi și în 30 celu verbalu. Între învățători voru să doi distinsi putieni cu bine și mai mulți cu suficiente.

Esamenele conform regulamentului cons. suntu publice, cu totu aceste n'au fostu ceritate mai de nimenea. Responsurile se potu aprecia din cele mai de susu; trebuie să adaugem că va să bine că cei ce se supun la esamene să iá lucră cătu de seriosu și să se pregătesc că materialul d. e. propunerei în școală să-l aibă în degetul celu micu asemenea și de praca de lipsă în biserică și școală să se intereseze cătu se poate de tare; căci numai atunci poate fi să calcululu din atestatulu de calificare indestulitoriu. —

** Tergul de toamnă a fostu aici și în septembra decurse tergul de vite. Temputul a fostu foarte favorabile; lipsa de bani între omeni inse se vede că a fostu pedecă, de nici acesta nu se poate radica la rangul unui tergu de frunte.

** Drumul de feru. Podulu celu mare dela Ognă se dice că preste scurtu tempu va fi gata. În 26 Sept. n. se va probă și în 1 Octobre se va deschide linia Sabiu-Copsia-mica.

Concursu.

Pentru stațiunea vacanta parochială Magura cu filia sea Geledintiu (Losad) se scrie cu acestea concursu pâna la 12 Sept. a. c. matera Magura are 78 familii; filia Geledintiu 65 familii.

Emolumentele suntu:

- a) Casa parochială în materă cu 2 încaperi și grădină de legumi;
- b) totă casă o fereală mare de cucuruzu sfarmit;
- c) 7 ferdele pămîntu aratoriu;
- d) totă casă căte o cupă de vinu și căte o manusie de cînepe, și căte o portă de fene;
- d) stolă indătinată.

Cei ce dorescă a competă la această stațiune să-si îndrepte petitionile loru instruite în sensul „Statutului organic” la subscrisele în Orestia.

Orestia, 30 Aug. 1872.

Cu intelegeră comitetelor parochiale.

Nicolau Popoviciu,
protop. gr. or. alu tract. Orestiei.

(1—3)

Concursu.

Stațiunile de învățători la școală confesională din comună Pianu de susu protopr. Sabău și devinindu vacante, se scrie pentru ocuparea loru concursu pâna la 30 Septembrie st. v. 1872.

Emolumentele suntu:

- a) pentru învățătoriului clasei începătoare 120. fl. v. a. cortela și 2° de lemn;
- b) pentru celu din clasă a II. 200 fl. v. a. cortela și 2° de lemn.

Doritorii de a se aplică la acestea stațiuni învățătoresci, au să-si asternă concursele instruite în intelesele prescriselor „Statutului organic” inspectiunii scolare districtuale gr. or. în Sabău pâna la preajmo terminu.

Pianu de susu, 29 Aug. 1872.

(1—1) Comitetul parochială gr. or.

Nr. 1877—1872.

Concursu.

Spre ocuparea postului de notar în comună Lodosiu-mare, scaunul Mercurei, cu salariu anual de 240 fl. v. a. cuartiru naturală și 40 fl. relatu, și 2 orgii de lemn, se scrie prin acela concursu.

Doritorii de a ocupă acestu postu, au să-si tramite suplicele instruite cu documentele recerute pâna la 8 Septembrie a. c. st. n. la acestu oficialat.

Mercurea 1 Septembrie 1872.

Oficiul scaunului.

3—3)

Măcelariu.

Bock.

Concursu.

Devenindu vacante stațiunile învățătoresci din comunele Sohodolu, și Tohanulu-nou, în protopresbiteratul Brailei, se scrie concursu, pentru suplinirea loru, pâna la 14 Septembrie a. c.

Pentru stațiunea din Sohodolu, s'a sistemisatu unu salariu anual de 160 fl. apoi cuartiru, și lemn de focu. Ieră pentru acea din Tohanulu nou 100 fl. și cuartiru naturalu.

Competitorii au să-si adresă subscrisele, petițiile loru instruite în sensul prescriselor Statutului organic.

Zernesti, 12 Augustu 1872.

Ioanu Metianu,
protop.

(3—3)

Concursu

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școală elementara româna gr. or. din Rapoldu-mare, protopresbiteratul Joagilui I, se deschide concursu pâna la 24 Sept. a. c. st. v. Emolumentele suntu: cuartiru naturalu cu grădină de legumi, 260 fl. v. a. și dela fia-care elevu căte 8 cupe cucuruzu sfarmit, și unu diumată caru de lemn, din care se va incaldi și școală.

Doritorii de a ocupă acela stațiune, au să-si transmită petițiile instruite în sensul „Statutului organic” §. 13 la subscrisele pâna la terminul preajmo.

Hondolu, 28 Aug. 1872.

In contielegere cu comitetul parochialu.

Basilu Piposiu,

protop.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școală poroale inferioare gr. or. din Cernatulu-Saceleloru se scrie aici concursu cu terminu pâna la 1 Octobre a. c. stil. vechiu.

Salariul inpreunat cu acestu postu este 250 fl. v. a. Concurrentii pâna la terminul mentionat sa-si transmită la prea on. domnul protopopu, Iosif Baracu, în Brasovu petițiile loru instruite în intelesele Statutului organic.

Cernatu, 24 Augustu 1872.

Comitetul parochialu gr. or.

din Cernatu.

Ioanu Verzea,

Parochu și Președinte.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlele populare gr. or. din protopresbiteratul Zlatna de susu, se scrie concursu cu terminu pâna la finea lui Sept. a. c.

a) Pentru Câmpeni salariul 250 fl. v. a. pentru cuartiru 50 fl. v. a. și 5 orgii de lemn.

b) Pentru Vidra de Josu salariu 200 fl. v. a. o grădină, cuartiru naturalu și lemn pentru focu.

c) Pentru Vidra de susu salariu 200 fl. v. a. cuartiru și lemn de incaldit, precum și o grădină.

d) Pentru parochia Arada 200 fl. v. a. cuartiru și lemn de incaldit.

Concurrentii pâna la terminul mentionat sa-si transmită la subscrisele în Câmpeni, petițiile loru instruite în intelesele Statutului organicu.

Câmpeni, 18 Augustu 1872.

Cu impreuna intelegeră comitetelor parochiale.

Ioanu Patitiu,

peopopu.

(3—3)

Concursu.

Devenindu stațiunea de învățătoriu primariu la școală din comună Beclenă vacanta, se deschide prin acela pâna în 8 Septembrie st. v. a. c. concursu, cu care postu suntu impreunat următoarele emolumente:

Că salariu anualu una suma de 300 fl. v. a. în patru rate anticipative, cuartiru liberu, 3 stângini de lemn, pentru incaldit, și grădină de legume.

Concurrentii, la susu numitul postu, au să-si asternă prin scaunul protopopescu I alu Fagarasului, subscrisele lui comitetu recursurile loru provediute cu următoarele documente recerute:

a) ca suntu de religie gr. or.;
b) ca au absolvat celu putieni gimnasiulu inferioru și cursulu pedagogicu său teologicu.

c) ca fia bine deprinsu în limb'a germană.

d) ca posede și cunoștințe în tipicul bisericesc.

Datu în Beclenă 12 Agustu 1872.

Comitetul scolaru.

I. Bursanu,

presid. comitetului.

Georgiu Gram'a,

secretariu.

(3—3)